

песников избор

Вујица Решин Туцић

ДА ЛИ ПОСТОЈИ ЖИВОТ

Да ли постоји смрт

Постојање живота немогуће је доказати. А постојање смрти, зачудо, чини нам се веома извесним.

Ми можемо рећи да живот постоји, да осећамо како живот постоји, мислимо да постоји.

При свему томе смрт је, иако извесна, чак неминовна, изузетно сумњива.

Та не може живот, тек тако, нестати.

Зар оно што постоји и гледа, чује, додирује, говори, дише, расте, смеје се – може нестати, нетрагом?

Изгледа, живети и умирати то значи не питати се, никада, ни о животу нити о смрти.

Пред питањем о постојању и нестајању човек се осврће (угнежден у осећању да постоји) тражећи очи које ће, као и његове, зачуђено одбијати било какав смисао тог питања.

Ко је тај који пита (није ли и он у постојању?), у чему смо ми то, а да ипак чујемо питање?

Постојање је, очигледно, глува соба, ништа што је у њему изговорено не може се чути споља.

Постојање је фантомски бол целине чији део је одстрањен (оно што је одстрањено, спознало је тајну?) и целина плаче за очима које нису њене, чије зенице никад неће угледати.

Живот је сачињен од бескрајног низа психичких и телесних фантама, докази о њему нису ту, иако нам се чини да их додирујемо, додирујући себе.

У сопственом осећању да постојимо, ми се тешко суочавамо са смрћу.

Њена непомичност, бескрвност, хладноћа, укоченост – несхватљиви су.

Мајци Горинки, знајући да умире, испуњен дечјим страхом и беспомоћан, обећао сам неуништивост постојања, да свет не може бити само један, да нешто још мора постојати.

Као што се збило са свеколиким човечанством, мати која ме је родила, нестајући са овог света, није знала тајну постојања.

Ако тајна није у њеним последњим речима (изговореним пред болничарком, дететом које није родила): „Децо моја, браћо моја...”

И мати и отац, дуги низ година (у којима ми се чинило да сам постојао) почивају с црвеном звездом утиснутом у постојање, у мој матерњи језик.

Ја сам питао: да ли постоји живот? И питао сам: да ли постоји смрт?

Из живота, из смрти, из језика.

Живећи у језику (а све држећи се тела) изгубио сам своју телесну (језичку?) домовину. Језик непостојања, урлајући, продире у моју глуву собу. Језик непостојања пита ме: да ли постоји живот? Као ехо, ја понављам: да ли постоји живот?

Схватио сам: језик не ствара мати, језик ствара дете.

Дете које ме гледа, из живота, из постојања – (чијег?).

Хоће ли ме запамтити људске очи у које сам гледао? Хоће ли ме волети?

Читав мој свет (језик) који сам изговорио, сво моје постојање, један је узнемирени низ реченица изговорених пред нестајањем. Тај низ реченица је све што сам сазнао о животу.

Свет је непрекидни одговор.

Моје тело живело је у њему само кроз језик који сам створио. Ручка којом сам дотицао постојање била је реченица. Усна којом сам љубио била је реч.

Да ли сам љубио, да ли сам постојао?

Једини сведок су очи које не видим.

СВИ СМО БИЛИ МЛАДИ, СВИ СЕ СЕЋАМО

Снови су постали стварност.
Да ли су у праву?
Њихове сенке споро се крећу.
Усамљеност, увек, изнова.
Сви се повлаче, сви су заћугали,
младост им је прошла.
Не треба престрого судити
о земљи чудеса.
Бићемо грађани.
Сви смо били млади,
сви се сећамо.
Нит неке несреће још нас везује.
Сенка лажи се надвија,
свет почиње,
мукло,
да јеца.
Заставе лепршају,
деца расту,
дани пролазе.

О ЗВЕЗДЕ, РАСПОРЕЂЕНЕ У ВЕЧНОСТИ

О звезде, распоређене у вечности,
зависне од распореда!
Хладни су образи неба,
простачка уста, а срце
стиснуто од беса.
Кроз мутно окно Земље
буљим у недокучиви бескрај.

ОДГУРНУО САМ ТАЊИР, СВИМ ВРЕМЕНИМА

Одгурнуо сам тањир,
свим временима,
али глас ми
дрхти.
У ноћи без звезда
љубим жену,
лагано,

бестрасно.
Ја то волим,
стење,
док жудим
за општим уснама.
Усно,
погледај ме!
Човек сам
и то је све!
Моје срце је заборавило
лепа јутра,
блистава од сунца.
Стојим на свету,
сам и глуп,
упорно.
Сањам:
моја деца гладна.
Њиховој мајци
само су још дојке
живе.
Ни жив,
ни мртав,
није ми лако.
Овај глупи свет!
Тишина у кућама.
Како и зашто бити песник?
Идем – да умрем.

ДИШЕМ, А СРЦЕ МИ ЈЕ ПУСТО

Згрчен у углу собе,
напуњен породицом,
дишем,
а срце ми је пусто.
Снови нису важни,
они нису живот.
Живот је само оно
што је изречено.
Плачем,
и то је добро.
Тиху,
скамењену ноћ,

навлачим на прсте.
Уста су ми пуна леда.
Сјактим.
Власник стана,
окружен зидовима,
певам непознато,
певајући – као.

МОРАМ ДА СЕ СМЕЈЕМ

Сам у ноћи,
под далеким звездама,
ништаван,
слаб
и смртан –
морам да се смејем.
Не чујем добро,
не видим.
Будућност је
пуна жилета.
Нервозан сам
и морам,
морам
да се смејем!

ИЗАЂИ, СКРИВЕНА БОЛЕСТИ

Изађи,
скривена болести.
Анђеле који падаш
у моје тело.
Погледај свет,
бар једном,
људским очима.
Ти си то,
пали анђеле,
жено?
Ударам те ногом
и падам,
падам већ милион година
у тело
Бога.

У КОСМОСУ, У ПУСТИЊИ

Можеш ући код мене.
Корачам кроз собу,
стиснут.
као сиса у хладној води.
Курво!
Пичко!
Где је љубав?
Нико се не помера.
Где су песме?
Уста су ми се искривила.
Пророци дахћу
и зуре у помрчину.
Удари ме!
Сада ме удари што јаче можеш!
Да никад не дођем на власт.
У космосу,
у пустињи.

ГЛЕДАЈ, И ПАМТИ

Гледај,
и памти!
Човек сам
и под звездама
још немам
успомене.
Живот је болест духа.
Леп,
моћан и судбоносан -
свет жуди за страшном
вешћу.
Напред се не може.
Авион,
ситан као пицајзла,
носи бомбу.
Певам!
Отписан од свих.
Као дивљи пас,
чекам непознати живот.

НЕ БУДИ ЗАО ДРУГ

Идеје су хладне,
а месо дрхти.
Свуда ноћ,
опасна ноћ.
Немој постојати.
Ти си само одсјај
под хладном водом.
Ударени људски талас,
бачен у дубину.
Несрећна жено,
без успомена,
спавај,
не буди зао друг.

ЖИВОТ ЈЕ ПОСАО

Као трска,
преломљена у води,
стојим
на мокрој асфалту.
Шакама се одуширем
о испражњену душу.
Живот је посао.

О ЗАМЕНИЦЕ И ПРИЛОЗИ, О УСКЛИЦИ

У ово доба ноћи, не дај да ти исперу мозак.
Храњењем, вољењем, силом смрти.
Недостижан циљ нерањива је снага.
Очајање,
бесно уништење,
сви снови!
О заменице и прилози,
о усклици!
Присутан где нећу,
одсутан
где бих хтео да будем.
Како се везује
и дреши
моја судбина.

ВРЕБАЈТЕ ОЧИ СВОЈИХ ОЧЕВА

Вребајте очи својих очева,
чувајте се.
Зар вам се не чини да гледају
ка гробљу?
Сузе теку низ њихова лица.
Можда неће живети дуго,
игре за њих више немају смисла.
После рата, речено им је да иду.
Тежак посао, али им добро пристаје.
Само нека вам не кане суза!
Смрт је најбоља психотерапија.

ЗАГРЛИ МЕ

Загри ме, гледај у даљину.
Пољуби ме.
Ти си мајка,
ја сам отац.
Ми смо сами.
Љубичица је плав цвет.
Хладноћа мрзне воду.
Буди нежна.
Пружи руку.
Слушај ноћ.
Покриј дете.
Ми смо слика.
Слеђени,
топлих усана.
Љуби ме.

ГНЕЗДО ПАРАНОЈЕ

Непознати човек

Ја се плашим,
али не знам чега,
не знам ни зашто,
не знам откуда
долази мој страх.

Мислим да у том страху
има нечега,
мислим да се са тим,
нечим,
једнога дана
морам суочити.
Плашим се тог сусрета.
Свет је пун духова,
дахова,
нешто око мене стално запомаже,
тужи се,
дрхти и стрепи,
очајава.
Свуд околу је несрећа.
Ја сам неко
ко мора да се бори
против тога.
Видим дете у тами.
Чини ми се да видим то дете,
тамо негде у тами,
дете које запомаже,
дете које се мене
не боји.
Ја сам тај који живи у страху,
који затвара очи пред призорима,
пред сенкама,
који затискује уши пред гласовима
из таме.
Осећам да сам крив што видим дете,
зато што је то створење дете,
зато што не верујем да је дете.
Оно је нешто друго,
нешто претеће
и ја сам тога „другог”,
што оно јесте
(али што ми се никада неће открити)
само сенка.
Нека давна,
сумрачна стаза,
позива ме.
Стаза коју сам заборавио.
Стаза зарасла у страх и додире
нечег невидљивог,

које није целина,
није тело слично мојем,
већ прамен нејасне белине
из које бије
ледени дах.
Та ноћ у мени,
те сенке,
то запомагање,
нисам ли то ја,
утекао са дневне светлости,
из видљивог света који је,
читав,
једна свеобухватна
сабласт?
Плашим се ножа
и његове сенке,
људске руке.
Плашим се руку које грле
и руку којих нема.
Плашим се ока које гледа
и плашим се очију
које не виде.
Плашим се воде која тече
и плашим се воде
која стоји.
Плашим се оног што је високо.
Плашим се ниског.
Плашим се траве која расте
и траве која више не расте.
Плашим се лица које се осмехује
и лица које нема осмех.
Плашим се хлеба.
Плашим се млека.
Плашим се меса.
Плашим се ципеле на нози
и ципеле без ноге.
Плашим се птице која пева
и птице која ћути.
Плашим се кише и суше.
Плашим се планине
и равнице.
Плашим се путева и беспућа.
Плашим се кад стојим

и кад лежим.
Плашим се тела које дише
и тела које не дише.
Плашим се кад ме виде
и кад ме не виде.
Плашим се побожних
и оних без Бога.
Плашим се Пакла,
плашим се Раја.
Плашим се истине
и плашим лажи.
Плашим се човека са зубима
и човека без зуба.
Плашим се једног
и плашим двојице.
Ја сам гнездо,
гнездо параноје,
које светлуца и лебди
у свим ноћима света.
Гнездо са безброј очију,
ушију,
руку и ногу.
Гнездо које никад не спава.
Гнездо пуно духова
и гнездо
у којем духова нема.
Гнездо с упаљеним свећама
у свим угловима.
Само страх може излечити
мој страх.
Гнездо се морало појавити.
Непознати човек
дахће ми у лице,
додирује ме,
шапуће и нестаје у тами.
Ја сам нечије дете
које се плаши
нечијег детета.
Дете,
сенка у ноћи,
које стрепи од сенке
детета у ноћи.
Непознати човек

који се плаши
непознатог човека.
О, радуј се ти
који живиш
у непрестаном
страху!
Плаши се матере
која те је родила
и плаши се оца.
Плаши се пријатеља.
Плаши се љубави
и мржње.
Плаши се ума
и безумља.
Плаши се пролазности
и вечности.
Буди чисти страх
који хода.
Само тако
волећеш самога себе.
Бићеш сопствени ужас из таме.
Бићеш сопствена рука из таме.
Препознаћеш то дете
које си видео.
У свеопштем страху
ти ћеш му се приближити
и стопити се
са њим.
Оно те чека у свакој следећој ноћи.
Немој га изневерити.
Оно и није дете.
Као што ни ти ниси више човек.